# Bouwbeschrijving fijnstofsensor







# Fijnstof-sensor Bouwen

Vanavond bouwen we een LoRa fijnstof sensor en sluiten we hem aan op ApeldoornInData (AID) via The Things Network (TTN).

De node wordt in 3 stappen gebouwd:

- 1. Solderen en in elkaar zetten van de node
- 2. Programmeren van de node
- 3. testen van de node op AID.

Ter ondersteuning van het bouwen hebben we extra hulp beschikbaar. Voor het aansluiten van de node op TTN en AID hebben we al het nodige voorbereid. Daarover verderop meer.

Met deze sensor willen we de toename van fijnstof waarnemen als gevolg van het vuurwerk dat wordt afgestoken tijdens oud-en-nieuw.

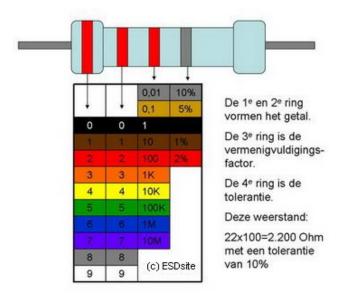
# Bouwen van de node.

De volgende onderdelen heb je uitgereikt gekregen:

- LoRaWAN node
- 868 MHz Antenne (zelf solderen op de node)
- Sharp GP2Y1010AU0F (https://www.sparkfun.com/datasheets/Sensors/gp2y1010au e.pdf)
- C1 Condensator 220uF 16V
- R1 weerstand 150 ohm (bruin-blauw-bruin)
- R2 Weerstand 10 kilo-ohm (bruin-zwart-oranje)
- R3 weerstand 33 kilo-ohm (oranje-oranje)
- Printplaatje waar de componenten op worden gesoldeerd.

Draad om de verschillende onderdelen aan elkaar te verbinden ligt op tafel.

De kleurcode van de weerstanden vind je in onderstaande overzicht.



De LoRa Node kan werken op een 3,6 V AA-batterij maar de stof-sensor kan dat niet. De stof-sensor heeft 5 Volt nodig en gebruikt zoveel energie dat een batterij heel snel leeg raakt. Om die reden



moet de sensor worden aangesloten op een eigen 5V voeding. Je kan daarvoor een oude 5V voeding gebruiken van bijvoorbeeld een telefoon.

Opmerking: De 5V voeding is geen onderdeel van het bouwpakketje. Ja kan hem vanavond lenen om te testen. Thuis zal je een eigen 5V voeding moeten aansluiten.

Eventueel kan je gebruik maken van een 5V buck-converter om een andere gelijkspanning dan 5V te gebruiken. Voor deze converter is ruimte vrijgelaten op de print. We een beperkt aantal te koop.

#### 1.1 Het schema

in Figuur 1 vind je het schema van onze sensor. Deze is ondergebracht op een printje dat we op een bijzondere manier gaan solderen.

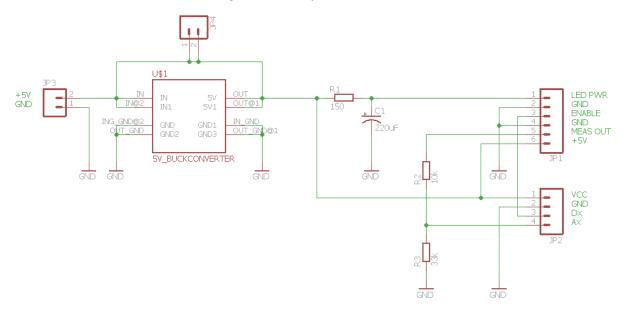
De print heeft 3 aansluitingen:

- 1. Op JP1 wordt de sensor aangesloten.
- 2. Op JP2 sluiten we de node aan.
- 3. Op JP3 sluiten we de voedingsspanning aan (Let op de voedingsspanning. Verkeerd om aansluiten maakt dat sensor en node defect gaan)

De stofsensor geeft een analoog signaal af dat doormiddel van de weerstanddeler R2 en R3 wordt aangeboden aan de ingang van de A/D converter van de node.

De stof-sensor moet periodiek worden in en uitgeschakeld om te meten. Daarvoor wordt het schakelsignaal van de aangesloten op de enable-ingang van de stofsensor.

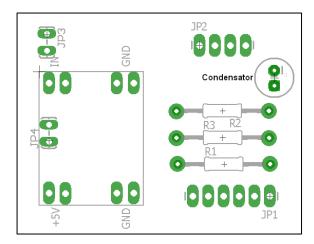
In de software van de node wordt de sensor in- en uitgeschakeld en wordt het analoge signaal dat via de weerstanddeler binnen komt omgezet naar de juiste waarde.



Figuur 1: schema van de fijnstof sensor (de buck-converter is optioneel)

# 1.2 Printje solderen

De print die je hebt gekregen is een echte met de hand geëtste print met dank aan de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. De print is <u>niet geboord</u> en we gaan de trough-hole componenten <u>niet</u> op de traditionele manier solderen. De componenten worden als het ware als "SMD-componenten" aan op bovenzijde van de print op de printbanen gesoldeerd. We houden de printbanen dan ook naar boven gericht.

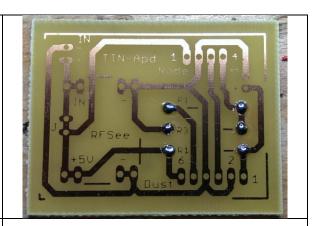


Figuur 2: Componenten overzicht

# 1.2.1 Plaatsen van de weerstanden

## Stap 1:

Vertin de soldeereilandjes waar je de component wilt solderen. (zie foto)



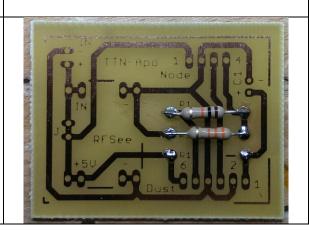
# Stap 2:

Knip het de weerstanden zo dat ze niet "over de eilandjes uitsteken".

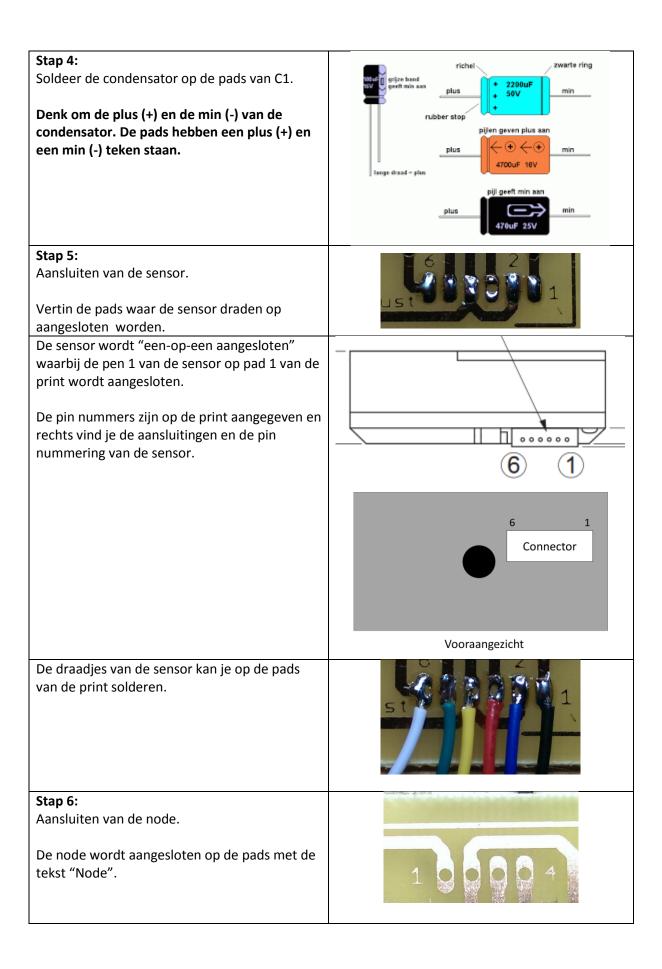
# Stap 3:

Soldeer de weerstanden op de soldeereilandjes. (zie foto).

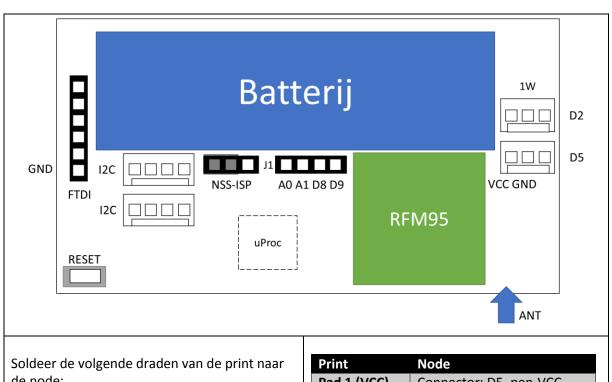
Denk om de plaatsing van R1, R2, en R3. De nummering op de print is niet correct. Volg de plaatsing op de print zoals in Figuur 2 is aangegeven.











de node:

Print	Node
Pad 1 (VCC)	Connector: D5, pen-VCC
Pad 2 (GND)	Connector: D5, pen-GND
Pad 3 (Dx)	Connector: J1, pen-D8
Pad 4 (Ax)	Connector: J1, pen-A0

# Stap 7:

Aansluiten van de node.

Sluit de voedingsdraden aan op de pads bij de tekst "IN".

Denk om de polariteit!

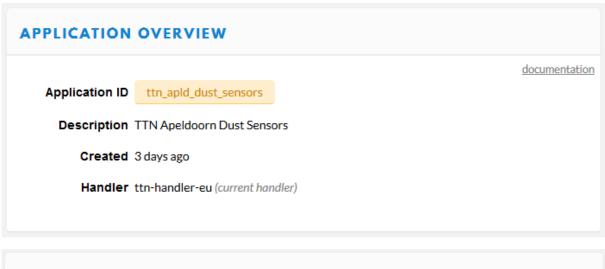






# 2 Programmeren van de Node

We hebben het makkelijk gemaakt vanavond. Voor alle nodes die we vanavond bouwen zijn in TTN al devices aangemaakt die onderdeel zijn van de applicatie ttn\_apld\_dus\_sensors. Deze sensoren zijn ook al ingevoerd bij Apeldoorn in Data.

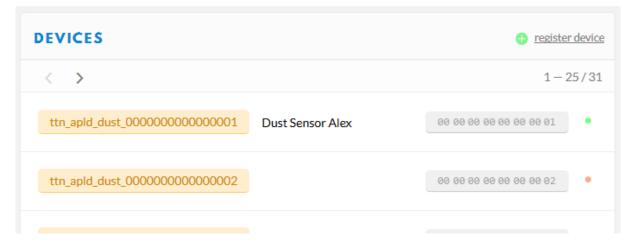




Om je collaborator te kunnen maken van de applicatie, hebben wij jouw gebruikersnaam nodig op TTN. Geef deze door aan Alex.

Wanneer je geen gebruikersnaam hebt bij TTN kan je er een aanmaken op: <a href="https://account.thethingsnetwork.org/register">https://account.thethingsnetwork.org/register</a>

Zodra we je node gaan programmeren zorgen we er voor dat je een device-address krijgt toegewezen en dat je naam achter de device komt.





# 2.1 Programmeren

Wij bieden aan om de node voor je te programmeren (Aanbevolen) maar je mag de node uiteraard ook zelf programmeren.

De Sketch is beschikbaar op de bouwavond op een memory stick maar kan ook gedownload worden vanaf github: <a href="https://github.com/pe1mew/TTNApeldoornDustSensor">https://github.com/pe1mew/TTNApeldoornDustSensor</a>

#### 2.2 Over OTAA en ABP

De sketch die we gebruiken maakt gebruik van OTAA. Als gevolg daarvan kan de node even wachten met uitzenden.

Mocht je geen OTAA willen gebruiken dan kan je ook gebruik maken van ABP. In dat geval moet je een eigen device aanmaken in TTN.

# 3 Apeldoorn in Data

Zodra je node is geprogrammeerd komt direct de door jou gemeten data binnen bij Apeldoorn in Data: <a href="http://apeldoornindata.nl/data/raw.php">http://apeldoornindata.nl/data/raw.php</a>



# 4 Out there in the wild.

Nu je sensor werkt ben je nog niet klaar. Je sensor kan nog niet zomaar buiten worden gehangen en moet nog een behuizing krijgen. Daarvoor moet je zelf aan de slag.

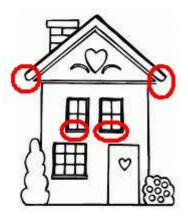
Voor de behuizing is het belangrijk dat je sensor goede doorstroming van de lucht heeft. Daarvoor kan je gebruik maken van een T-koppeling van PVC die je goedkoop bij de bouwmarkt kan kopen:

Je kan ze sensor in de horizontale pijp hangen waardoor de lucht van links naar rechts er door kan stromen. In het onderste deel kan je de node en het printje onderbrengen.



Om de sensor goed te laten werken adviseren wij om hem hoog te hangen aan je huis. In het plaatje hebben we met rode cirkels aangegeven waar dat zou kunnen. Een goede plek is aan een lat of pvc-pijp uit het raam hangen. Eventueel kan je hem in een vlaggenmast hangen.

Om de voeding van binnen naar buiten te krijgen kan je gebruik maken van het wit-blauwe "kruisdraad" dat we voor je hebben klaarliggen. Je kan er een paar meter van afknippen en meenemen naar huis.



# 5 Vuurwerkstof meten.

De fijnstofsensor die we gebruiken is niet heel geschikt voor het meten van absolute waarden maar we kunnen er uitstekend de invloed van fijnstof als gevolg van vuurwerk mee waarnemen.

Om dat te kunnen doen is het belangrijk om 24 uur voor en na de jaarwisseling je sensor aan te hebben staan!



Wíj wensen jullie; fijne feestdagen en een goede jaarwisseling. Tot volgend jaar! De community van TTN-Apeldoorn.



